

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
Вагонова О.Г. _____
«_02»_07_2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Оцінювання вартості бізнесу»**

Галузь знань ..... 07 Управління та адміністрування
Спеціальність ..... 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітній рівень..... бакалавр
Освітньо-професійна програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Статус ..... вибіркова
Загальний обсяг ..... 5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Форма підсумкового контролю.. екзамен
Термін викладання ..... 8-й семестр
Мова викладання ..... українська

Викладачі: Кабаченко Д.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінювання вартості бізнесу» для бакалаврів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ПЕПтаПУ. – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 14 с.

Розробник – Кабаченко Д.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (протокол № 4 від 02.07.2019р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури.....	9
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни В1.9 «Оцінювання вартості бізнесу» віднесено такі результати навчання:

ВР1.9	Вміти використовувати методи оцінки вартості бізнесу із урахуванням законодавчих вимог
-------	--

Мета дисципліни – формування знань щодо теоретико-методологічних і практичних засад оцінювання вартості бізнесу, аналізу сучасного стану та тенденцій розвитку фінансових ринків України: ринку нерухомості, товарного ринку, фондового ринку, біржового ринку, а також набуття практичних умінь, мислення та свідомості економістів для прийняття управлінських рішень щодо розвитку суб'єкта господарювання на підставі оцінювання вартості його бізнесу.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ВР1.9	ДРН1-ВР1.9	Аналізувати форми здійснення професійної оціночної діяльності, вплив державного регулювання, особливості первинного та вторинного ринків продажу та оренди майна, результати оцінки майна та бізнесу
	ДРН2-ВР1.9	Класифікувати суб'єктів та об'єктів оціночної діяльності, напрямки оцінки майна, майнових прав та бізнесу, види майна та майнових прав, принципи оцінки, види зносу майна, ринкову та неринкову базу оцінки вартості майна, види бізнесу та їх особливості
	ДРН3-ВР1.9	Визначати методологію оцінки вартості різних видів майна та бізнесу у відповідності до існуючої законодавчої та нормативно-методологічної бази, параметри ідентифікації об'єктів оцінки, ступінь довіри джерелам інформації, склад та характеристики майна, нематеріальних активів та бізнесу
	ДРН4-ВР1.9	Обґрунтовувати можливість використання витратного, порівняльного та дохідного методичних підходів при оцінці вартості цілісного майнового комплексу та нематеріальних активів
	ДРН5-ВР1.9	Розраховувати вартість бізнесу використовуючі біржові котировки та ставки роялті з урахуванням принципів фізичної можливості, юридичної законності, фінансової здійснюємості, найбільш ефективного використання

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є дисципліни, які вивчаються студентами освітнього рівня «бакалавр» (1-2 семестр), що формують компетентності щодо здатності до ініціативності, відповідальності та навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій для обґрунтування управлінських та економічних рішень на підприємствах різних видів діяльності та організаційно-правових форм господарювання.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	34	41	8	67	6	69
практичні	75	34	41	4	71	2	73
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінарські	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	150	68	82	12	138	8	142

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	75
ДРН1-ВР1.9	1 Основні поняття оціночної діяльності в Україні	6
	Сутність поняття «оцінка». Основні напрями оцінки майна, майнових прав та бізнесу	
	Сутність поняття «оціночна діяльність». Етапи процесу становлення і розвитку оціночної діяльності	
	Форми здійснення професійної оціночної діяльності в Україні	
	Поняття «майно», «майнові права». Види майнових прав	
	Сутність поняття «незалежна оцінка майна». Документи, що необхідні для здійснення незалежної оцінки майна в Україні	
ДРН2-ВР1.9	2 Нормативно-методологічна база з оцінювання вартості майна, майнових прав та бізнесу	6
	Документи, що регламентують оціночну діяльність в Україні	
	Основні положення Закону України «Про оцінку майна, майнових прав і професійну оціночну діяльність в Україні»	
	Основні положення Національного стандарту №1 «Загальні положення оцінки майна і майнових прав»	
	Основні положення Національного стандарту №2 «Оцінка нерухомого майна»	
	Основні положення Національного стандарту №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів»	
	Основні положення Національного стандарту №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»	
	Органи, що здійснюють контроль якості оцінки, дотримання	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	нормативної і методологічної бази оцінки та їх повноваження	
ДРН3-ВР1.9	<p>3 Суб'єкти оціночної діяльності. Умови визнання як суб'єктів оціночної діяльності</p> <p>Сутність поняття «оцінювач». Критерії та вимоги, що пред'являються до оцінювачів</p> <p>Алгоритм придбання права займатися оцінкою</p> <p>Суб'єкти оціночної діяльності. Умови визнання як суб'єктів оціночної діяльності</p> <p>Кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, порядок видачі, позбавлення і зупинки дії</p> <p>Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності. Порядок його видачі та анулювання</p>	6
ДРН4-ВР1.9	<p>4 Об'єкти оціночної діяльності. Класифікація об'єктів оцінки</p> <p>Об'єкти оціночної діяльності. Класифікація об'єктів оцінки</p> <p>Підстави проведення оцінки майна. Істотні умови договору на проведення оцінки майна</p> <p>Поняття та види майна підприємства. Рухоме та нерухоме майно як об'єкт оцінки</p> <p>Застава майна, як спосіб забезпечення зобов'язань підприємства</p> <p>Обмеження відносно проведення оцінки майна</p>	6
ДРН5-ВР1.9	<p>5 Теоретичні основи оцінки майна, майнових прав та бізнесу</p> <p>Характеристика поняття «вартість». Вартість в користуванні та вартість в обміні, їх принципова відмінність та роль при здійсненні оцінки майна</p> <p>Характеристика поняття «ціна». Відмітні особливості понять «ціна» і «вартість» при здійсненні операції купівлі-продажу майна</p> <p>Характеристика поняття «витрати». Відмінність понять «вартість» і «витрати», їх особливості при оцінці майна</p> <p>База оцінки. Ринкова та неринкова бази оцінки</p> <p>Сутність поняття «ринкова вартість». Ринкові пропозиції (об'єкти-аналоги), їх роль при визначенні ринкової вартості об'єкта оцінки</p> <p>Види неринкових вартостей, що визначаються в процесі здійснення оцінки майна</p> <p>Сутність поняття «знос». Види зносу (знецінення) майна та їх характеристика</p>	7
ДРН5-ВР1.9	<p>6 Методологічні основи оцінки майна, майнових прав та бізнесу</p> <p>Алгоритм процесу проведення оцінки. Методи узгодження (інтерпретації) результатів оцінки</p> <p>Методичні підходи, методи оцінки й оціночні процедури</p> <p>Знецінення об'єкта оцінки. Вартість заміщення й залишкова вартість заміщення при оцінці майна витратним підходом</p> <p>Поняття й характеристика порівняльного підходу при оцінці майна. Обґрунтування коригуючих коефіцієнтів</p>	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Дохідний підхід в оцінці вартості майна. Ставка капіталізації та її розрахунок	
ДРН5- ВР1.9	7 Принципи оцінки та їх характеристика	6
	Принципи заміщення, корисності, вкладу при оцінці майна витратним підходом	
	Принцип попиту та пропозиції при оцінці майна при оцінці майна порівняльним підходом	
	Принцип збалансованості та економічного поділу	
	Використання принципу очікування при оцінці майна дохідним підходом	
	Принцип найкращого і найбільш ефективного використання майна, майнових прав та бізнесу	
ДРН5- ВР1.9	8 Методологія визначення вартості об'єкта оцінки витратним підходом	6
	Поняття та характеристика витратного (майнового) підходу при оцінці майна	
	Використання принципів заміщення, корисності, найбільш ефективного використання, вкладу, збалансованості та економічного поділу при оцінці майна витратним підходом	
	Знецінення об'єкта оцінки. Вартість заміщення і залишкова вартість заміщення при оцінці майна витратним підходом	
	Індекси цін та їх розрахунок при визначенні вартості майна	
	Метод акумуляції активів та його використання при оцінці майна підприємства	
ДРН5- ВР1.9	9 Методологія визначення вартості об'єкта оцінки порівняльним підходом	6
	Поняття та характеристика порівняльного підходу при оцінці майна	
	Принципи заміщення, внеску, попиту та пропозиції при оцінці майна порівняльним підходом	
	Аналіз ринку нерухомості як засіб сегментування ринку	
	Методика пошуку об'єктів-аналогів та розрахунок коригуючих коефіцієнтів	
	Методи усереднення вартості як засіб розрахунку вартості об'єкту оцінки	
ДРН5- ВР1.9	10 Методологія визначення вартості об'єкта оцінки дохідним підходом	8
	Поняття та характеристика дохідного підходу при оцінці майна	
	Принципи очікування, заміщення, найбільш ефективного використання при оцінці майна дохідним підходом	
	Метод прямої і непрямої капіталізації доходів	
	Розрахунок ставки капіталізації та її використання при оцінці майна дохідним підходом	
	Оцінка вартості бізнесу	
ДРН5- ВР1.9	11 Методологія оцінки різних видів активів підприємства	6
	Методологія оцінки нерухомого майна підприємства	
	Методологія оцінки машин та обладнання	
	Методологія оцінки автотранспортних засобів	
	Методологія оцінки нематеріальних активів підприємства	
	Методологія оцінки земельних ділянок	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН5-ВР1.9	12 Організація взаємодії Замовника та Суб'єкта оціночної діяльності в процесі проведення незалежної оцінки майна	6
	Взаємодія сторін на підготовчому етапі	
	Ідентифікація об'єкту оцінки	
	Взаємодія сторін у процесі проведення оцінки	
	Обстеження та опис об'єкту оцінки	
	Рецензування звіту про оцінку майна	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	75
ДРН1,2,3-ВР1.9	Методичний інструментарій оцінки вартості будівель і споруд. Оцінка вартості землі	10
ДРН5-ВР1.9	Методологія оцінки вартості машин та обладнання	10
ДРН5-ВР1.9	Оцінка вартості цілісних майнових комплексів. Оцінка бізнесу	15
ДРН5-ВР1.9	Індивідуальне ситуаційне завдання 1. Визначення вартості нерухомого майна з використанням порівняльного оціночного підходу	20
ДРН5-ВР1.9	Індивідуальне ситуаційне завдання 2. Визначення вартості нерухомого майна за допомогою доходного оціночного підходу	20
	РАЗОМ	150

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

*Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК*

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
– концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
– критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
– розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; – здатність ефективно	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна.	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
формувати комунікаційну стратегію	<p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	75-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-74
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<p>– управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; – відповідальність за</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб; – здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.
Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Закон України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" від 12 липня 2001 року № 2658-III (зі змінами і доповненнями).

2. Національний стандарт № 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав", затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. № 1440 (зі змінами і доповненнями).

3. Національний стандарт № 2 "Оцінка нерухомого майна", затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1442 (зі змінами і доповненнями).

4. Національний стандарт № 3 "Оцінка цілісних майнових комплексів", затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. № 1655 (зі змінами і доповненнями).

5. Національний стандарт № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності", затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185 (зі змінами і доповненнями).

6. Хиггинс Роберт С. Финансовый анализ: инструменты для принятия бизнес-решений.: пер. с англ. / Роберт С. Хиггинс – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. – 464 с.

Допоміжна література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1891 «Про затвердження Методики оцінки майна».

2. Бернстайн Л.А. Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация: пер. с англ. / Л.А. Бернстайн. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 624 с.

3. Бланк И.А. Финансовый менеджмент. / И.А. Бланк. – К.: Эльга, 2007. – 653 с.

4. Кучеренко В.Р., Доброва Н.В., Квач Я.П., Осіпова М.М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): навч. посіб. / За ред. В.Р. Кучеренка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.

5. Мельник М.І. Формування бізнес-середовища України в умовах інституційних трансформацій: монографія / М.І. Мельник. – Львів: ІРД НАН України, 2012. – 568 с.

6. Основи бізнесу: навчальний посібник / Я.С. Ларина, С.В. Мочерний та ін. – К: Видавничий центр "Академія", 2009. – 383 с.

7. Теорія бізнесу: навч. Посібник / О.М. Кібік, К.В. Белоус, В.О. Котлубай. – 2-ге вид., випр.. і доп. – Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2017. – 225 с.